

Energistyrelsen

elmarked@ens.dk

sbcl@ens.dk

mdsdr@ens.dk

Journalnummer [2026-7200]

21. september 2026

Høringssvar over udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med [fagudvalget for klima](#).

Overordnede bemærkninger

Danske Advokater anerkender behovet for at sikre en effektiv udnyttelse af kapaciteten i elnettet i en situation, hvor der flere steder er kapacitetsmæssige udfordringer. Vi anerkender desuden, at det i en overgangsperiode vil være nødvendigt at prioritere den tilgængelige kapacitet, indtil nettet er udbygget i et omfang, der gør det muligt at imødekomme alle netkunders behov.

Det er i den forbindelse væsentligt, at prioriteringen sker på et klart, sagligt og transparent grundlag, som understøtter en ensartet behandling af netkunderne.

Dette gælder navnlig, hvor reglerne får betydning for allerede tildelt eller eksisterende kapacitet, og hvor der derfor bør være særlig sikkerhed om både grundlaget og anvendelsen af reglerne.

Danske Advokater anbefaler på den baggrund, at bekendtgørelserne gennemgås og præciseres på disse punkter. Det vil samtidig være værdifuldt at supplere reglerne med vejledning, som kan understøtte en klar, ensartet og smidig anvendelse hos netselskaberne.

Generelle bemærkninger

Danske Advokater anerkender, at der på baggrund af den nuværende situation med kapacitetsudfordringer i nettet og lange tilslutningstider er behov for at ændre reglerne for nettilslutning.

Vi henviser i den sammenhæng til vores [bemærkninger til lovforslaget om prioritering af kapacitet i elnettet](#).

Danske Advokater har forståelse for behovet for hurtig implementering, men finder, at modellen med brede lovmyndigelser og efterfølgende detailregulering i bekendtgørelser giver anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder.

Når væsentlige regler fastsættes administrativt, mindskes den parlamentariske kontrol og borgernes mulighed for demokratisk indflydelse på reguleringen. Det skærper behovet for klare bemyndigelsesbestemmelser, transparens og reelle høringsprocesser, så reglernes rækkevidde og konsekvenser bliver tilstrækkeligt belyst, inden de træder i kraft.

Den aktuelle høring over seks bekendtgørelser understreger efter Danske Advokaters opfattelse dette behov.

I relation til inddragelse hæfter vi os desuden ved, at det oplyst af Energiministeren på sociale medier, at der i august er sammensat et ”Dialogforum for elnettet”. Det er imidlertid ikke oplyst, hvem der deltager i dette forum, hvilken indflydelse forummet har på fastsættelsen af detailreguleringen, og om det opfylder kravene til klima- og energidialog i artikel 11 i [forordning 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimainsatsen](#).

I udkastet til bekendtgørelsen om prioritering fastsættes en række forholdsvist brede kriterier for prioritering af de enkelte netkunder. Særligt kriteriet netvenlighed giver elforsyningsvirksomhederne et bredt skøn. Det indebærer risiko for forskelsbehandling, og det er vigtigt, at der iværksættes initiativer for at imødegå denne risiko.

I Kommissionens vejledning om effektiv og rettidig nettilslutning, meddelelse C/2025/8473, afsnit 2.3.2, er det angivet at prioriteringsrammer kan gennemføres, ”når de er behørigt begrundet og i overensstemmelse med ikkeforskelsbehandling samt gennemsigtig behandling af netbrugere” Men de skal ”sikre overholdelse af principperne i EU-retten for netadgang. Desuden bør en sådan ramme ikke udelukkende være underlagt systemoperatørernes skøn, men kræver en klar og gennemsigtig national retlig eller reguleringsmæssig overordnet ramme.”

Det er med andre ord vigtigt, at skønnet ikke er så frit, at to ensartede tilfælde kan få forskellige udfald, alt efter om man som netkunde er placeret i Holbæk eller Horsens.

Reguleringen kan få vidtgående konsekvenser for netkunderne, og særligt i det omfang den får virkning for allerede tildelt og etableret kapacitet.

Kommissionen skriver i samme afsnit i den nævnte vejledning, at hvis der vedtages ændringer af en prioriteringsramme, og ”sådanne ændringer foretages i almenhedens interesse og følges af en overgangsperiode, kan de anses for kun at have retsvirkninger fremadrettet og dermed ikke tilbagevirkende kraft”.

Samme principper følger af national dansk ret, hvor et indgreb i en eksisterende rettighed, under visse omstændigheder kan betragtes som ekspropriation. Det er i den sammenhæng vigtigt, at det tydeligt fremgår, hvornår der reelt sker en indskrænkning af en allerede erhvervet ret til netkapacitet.

Der er tale om omfattende regulering, som skal udmøntes inden for en relativt kort tidsramme. Det indebærer en risiko for, at væsentlige retlige og praktiske konsekvenser ikke bliver tilstrækkeligt belyst, inden reglerne fastlægges.

Danske Advokater opfordrer derfor Energistyrelsen til at overveje, om høringen med fordel kan gennemføres i faser. Det vil styrke grundlaget for den endelige regulering og mindske risikoen for uklarheder, utilsigtede virkninger og efterfølgende behov for justeringer.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser/løsningsforslag

1. Bekendtgørelse om prioritering af kapacitet og afslag ved kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet:

Kapitel 2 – Prioriteringsmodellen

§ 3, stk. 2-6, vedrører anvendelse af prioriteringsmodellen på allerede tildelt kapacitet, dvs. kapacitet, som netkunderne allerede har betalt for. Det kan som nævnt ovenfor være særdeles indgribende for den

enkelte netkunde og vil i visse situationer udgøre ekspropriation – som også anført i de generelle bemærkninger til selve lovforslaget, pkt. 2.1.3.

Det er vigtigt, at sådanne indgreb sker på transparente og saglige vilkår.

Her forekommer ordlyden af stk. 6 at være i modstrid med stk. 2-4. I stk. 6 er det angivet, at anvendelse af prioriteringsmodellen på allerede tildelt kapacitet ikke indebærer, at netbrugeren ”mister retten til allerede tildelt kapacitet”. Da formålet med anvendelse af prioriteringsmodellen på allerede tildelt kapacitet er at begrænse udnyttelsen af denne, forekommer ordlyden i stk. 6 misvisende.

Hvis en netkunde med en ikke udnyttet kapacitet skal afvente en meget langvarig udbygning af nettet (hvor denne er sidst i prioriteringsrækkefølgen), førend netkunden kan udnytte sin kapacitet igen, må det reelt betragtes som en mistet ret. Et sådan indgreb kan betragtes som ekspropriation.

Stk. 6 bør derfor enten slettes, eller præciseres, så det tydeligt fremgår, at der reelt sker en indskrænkning af retten. Det kan godt være, at denne indskrænkning ikke er permanent, men i så fald bør elforsyningsvirksomhederne skulle oplyse netkunden, hvor længe indskrænkningen forventes at vare, så kunden kan vurdere indgrebets karakter.

Kriterierne i stk. 2 og 3 for anvendelse af prioriteringsmodellen på allerede etableret kapacitet er forholdsvist brede. Det foreslås, at disse specificeres yderligere, så skønnet ikke udmøntes alt for forskelligt af netselskaberne. Dette kan ske ved at supplere oplystningen i stk. 3 eller ved at supplere bekendtgørelsen med en vejledning.

Indførelsen af prioriteringsbestemmelsen må forventes at skabe tvivl om værdien af nettilslutninger af ejendomme, som ønskes solgt, eller som allerede er til salg. For at imødekomme denne problemstilling, foreslår vi, at Elforsyningsvirksomhederne får pligt til at komme med en vejledende udtalelse til sælgere, fx kuratorer i konkursboer, om den kapacitet, som reelt må forventes at være tilgængelig for en ejendom fremover, da det kan have betydning for ejendommens afsætningsmuligheder og værdi. Elforsyningsvirksomhederne bør herunder skulle gøre opmærksom på, om en lang liggetid ved salg medfører, at kapaciteten indskrænkes efter stk. 4.

Kapitel 4 – Prioriteringskategorier

Inddelingen i kategorier er overordnet angivet i § 8 og selve definitionerne af kategorierne udfoldes i §§ 10, 12, 13 og 14.

Det bør overvejes at flytte definitionerne til § 2, som i forvejen indeholder øvrige definitioner, jf. afsnit 7.1 i vejledningen om lovqualität udgivet af Justitsministeriet i 2023.

Danske Advokater har identificeret klarheder i bekendtgørelsesudkastet, som med fordel kan præciseres. Det er fx uklart, hvad der menes med § 10, stk. 1, nr. 1, hvori det oplyses, at kategori 1 omfatter ”almindelig og forventelig forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase omfattet af kategori 1”. Henvisningen til kategori 1 er cirkulær, og det fremstår uklart, om fx eksisterende husholdninger er omfattet, da de ikke er angivet i de øvrige punkter i stk. 1, nr. 2 -5, som definerer kategori 1. Eksisterende husholdninger er dermed – umiddelbart efter ordlyden af stk. 1 – ikke omfattet af kategori 1. Vi anbefaler, at definitionen præciseres.

Endvidere står der i § 10, stk. 2, at kategorien omfatter en almindelig forbrugsudvikling, men ikke hvis denne kan henføres til et konkret projekt eller en identificerbar aktør. Det bør angives, hvad der menes med dette, da fx et øget forbrug normalt kan henføres til en eller flere identificerbare aktører.

I § 10, stk. 3, bør det overvejes om sidste sætning skal ændres. I sætningen er det angivet, at en anmodning skal have tilknytning til varetagelsen af en samfundskritisk funktion og ”være nødvendig for funktionens opretholdelse”. Ordet ”opretholde” skaber tvivl om, hvorvidt projekter til fx udvidelse af forsvaret kan prioriteres, da man i så fald ikke blot opretholder funktionen, men udvider denne.

I § 13 bør der tages stilling til, om flere brugere kan etablere fælles lagringskapacitet til at dække egne, fælles, energibehov, uden at de herved omfattes af kategori 3.

Kapitel 5 Netvenlighed

Begrebet ”netvenlighed” er bredt defineret i § 15, stk. 1, hvilket – som angivet i vores høringssvar til lovforslaget – skaber usikkerhed om grundlaget for prioriteringen.

§15, stk. 4, lægger herudover op til, at vurderingen vil variere alt efter geografi. Det skaber usikkerhed omkring, hvilke elementer der lokalt konkret tillægges vægt, og der er en øget risiko for forskelsbehandling.

For at sikre transparens anbefaler vi, at netselskaberne forpligtes til at offentliggøre de kriterier, som har betydning ved vurdering af netvenlighed i deres respektive geografiske delområder, alt efter nettets lokale kapacitet, belastningsudsving og forudsatte udbygning.

Kriterierne bør fastsættes i konkrete metoder, som anmeldes til Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 1, og i overensstemmelse med Forsyningstilsynets afgørelse af 1. september 2026 i sagsnr. 26/02333 om påbud til Energinet om at undlade at anvende prioriteringsmodel.

Kapitel 8 - Afslag på anmodning om nettilslutning

I § 18, stk. 4, sammenholdt med stk. 1, nr. 2, står, at elforsyningsvirksomhederne skal tage højde for forventede fremtidige behov for højere prioriterede kategorier ved meddelelse af afslag til anmodninger omfattet af kategori 3 eller 4.

Her er det vigtigt, at det sker i overensstemmelse med [elmarkedsdirektivet](#), art. 42, stk. 2, som fastslår, at Energinet ikke har ret til ”at nægte tilslutning af et nyt produktionsanlæg eller energilageranlæg på grund af mulige fremtidige begrænsninger af den disponible netkapacitet, f.eks. overbelastning i perifere dele af transmissionssystemet”

Vurderingen skal tage udgangspunkt i egentlige aktuelle begrænsninger, og det er derfor vigtigt, at der sker en skarp afgrænsning af, hvad der er forventede højere prioriterede behov.

Endelig bemærkes det, at henvisningen i § 18, stk. 4, efter vores forståelse bør være til stk. 1, nr. 2, og ikke nr. 3.

Kapitel 10 - Klage og tilsyn

Kapitel 10 indeholder bestemmelser om Forsyningstilsynets tilsynspligt og kompetence som klageorgan.

Der gøres i den sammenhæng opmærksom på, at Forsyningstilsynet også skal godkende Energinets procedurer for tilslutning af nye produktionsanlæg og energilageranlæg til transmissionssystemet, jf. artikel 42, stk. 1, i elmarkedsdirektivet. De nye prioriteringsbestemmelser må forventes at blive konkretiseret af Energinet i en/flere procedurer, som følgelig skal godkendes af Forsyningstilsynet for at få virkning.

Vi henviser i øvrigt til vores bemærkninger til lovforslaget om det uhensigtsmæssige i tilsynets begrænsede prøvelseskompetence.

2. Systemansvarsbekendtgørelsen og netvirksomhedsbekendtgørelsen

To næsten enslydende bestemmelser foreslås tilføjet henholdsvis systemansvarsbekendtgørelsen og netvirksomhedsbekendtgørelsen. Bestemmelserne fastslår, at Energinet og netvirksomhederne har ret til at anvise tilslutningspunkt og herunder bestemme, om et anlæg tilsluttes som et eller flere anlæg.

For netvirksomhederne er det angivet i den foreslåede § 30 a i netvirksomhedsbekendtgørelsen, at denne beføjelse skal udøves under iagttagelse af de almindelige forvaltningsretlige principper. Der har ikke været behov for at tilføje det samme for Energinet, da det allerede fremgår af [lov om Energinet](#) § 17, at selskabet omfattes af forvaltningsloven.

I høringsbrevet er det nærmere beskrevet, hvad det konkret betyder for skønnet. Fx er det oplyst, at systemoperatøren ved skønsudøvelsen skal varetage hensyn, ”der afspejler de opgaver, som systemoperatørerne varetager, dvs. hensynet til det kollektive net og, for Energinets vedkommende, elforsyningssikkerheden”. Samtidig er det oplyst, at betragtninger om fx vedtagelse af lokalplan til et givent projekt ikke er et sagligt hensyn.

Der er med andre ord tale om en fagspecifik afgrænsning / resortafgrænsning af de saglige kriterier, som kan lægges til grund for skønnet.

Da udledningen af disse kriterier kan være vanskelig for netkunderne, foreslås det, at kriterierne beskrives nærmere i en vejledning til bekendtgørelserne, så kunderne kan gøre sig bekendt med disse, og der er transparens om skønsudøvelsen.

3. Bekendtgørelse om fleksible nettilslutningsaftaler

§ 5 i bekendtgørelse om fleksible nettilslutningsaftaler ændres, så elforsyningsvirksomhederne ikke har pligt til at tilbyde en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale, men kan give mulighed for dette i overensstemmelse med de nye prioriteringsregler.

Det fremgår af den nye § 5, at den midlertidige fleksible tilslutningsaftale gælder, ”indtil nettet i området er udbygget tilstrækkeligt til, at netkunden på grundlag af de i aftalen nærmere fastsatte vilkår kan sikres fuld netadgang.”

Det bør overvejes om dette ordvalg er korrekt, da der løbende vil ske prioritering af de anmodninger om nettilslutning, som er inden for et givet geografisk område. Det kan derfor næppe være individuelt aftalte vilkår, som er afgørende for, om netkunden kan få adgang, men netkunden bør i stedet have ret til løbende orientering om netudbygningen i sit område, og hvilken konsekvens det har for dennes mulighed for at opnå fuld netadgang.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater står gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen
Danielle Løw
Juridisk konsulent
Danske Advokater